

Examensgrunder

**Yrkesexamen i arbete
som teamledare**

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Yrkesexamen i arbete som teamledare

Kunnande som examen ger

Den som har avlagt yrkesexamen i arbete som teamledare har kompetens att planera och leda arbetet i en arbetsgrupp eller ett team samt att utveckla verksamheten i sin arbetsgrupp. Hen kan introducera de anställda på arbetsplatsen eller handleda dem i arbetsuppgifterna. Den som har avlagt examen har grundläggande kunskaper om arbetet som teamledare och goda kommunikativa färdigheter. Utgående från de valbara examensdelarna har hen särskild kompetens i att stärka kundrelationer, förbättra lönsamheten i verksamheten, utveckla personalarbetet eller säkerställa arbetshälsan och arbetssäkerheten i sin egen arbetsgrupp. Den som avlagt examen har också kunnat förvärva färdigheter i att planera och genomföra ett utvecklingsprojekt kring sitt arbete som teamledare.

Den som har avlagt examen kan arbeta med följande uppgifter

Den som har avlagt yrkesexamen i arbete som teamledare kan arbeta med uppgifter inom det dagliga ledarskapet i olika verksamhetsmiljöer, till exempel som teamledare för en arbetsgrupp, ett team, en avdelning, en serviceenhet eller motsvarande.

Namn på grunderna	Yrkesexamen i arbete som teamledare
Föreskriftens diarienummer	OPH-5687-2025
Föreskrifter som ersätts	OPH-2679-2017
Utbildningar	Yrkesexamen i arbete som teamledare (334120)
Träder i kraft	01.01.2026
Pdf skapad	19.09.2025

Innehåll

1. Uppbyggnaden av examen.	1
2. Examensdelar.	3
2.1. Arbete som teamledare, 45 kp (107936).	3
2.2. Ansvar för introduktion i arbetet, 15 kp (107934).	4
2.3. Arbete som arbetsinstruktör, 15 kp (107939).	5
2.4. Ansvar för kundrelationer, 30 kp (107935).	6
2.5. Personalarbete, 30 kp (107938).	7
2.6. Resultat i verksamheten, 30 kp (107940).	8
2.7. Utveckling av verksamheten, 30 kp (107933).	9
2.8. Välbefinnande i arbetet och arbetarskydd, 30 kp (107937).	10
2.9. Att främja den digitala förmågan i arbetsgemenskapen, 15 kp (107653).	11
2.10. Användning av artificiell intelligens i arbetsprocessen, 15 kp (107654).	12
2.11. Att främja grön omställning, 15 kp (107655).	13
3. Bilaga. Värdegrund.	15

1. Uppbyggnaden av examen

Yrkesexamen i arbete som teamledare (150 kompetenspoäng) omfattar en obligatorisk examensdel och valbara examensdelar. Den obligatoriska examensdelen är Arbete som teamledare (45 kompetenspoäng). Av de valbara examensdelarna Ansvar för introduktion i arbetet (15 kompetenspoäng) och Arbete som arbetsinstruktör (15 kompetenspoäng) avlägger den studerande minst 15 kompetenspoäng. Av de valbara examensdelarna Ansvar för kundrelationer (30 kompetenspoäng), Resultat i verksamheten (30 kompetenspoäng), Personalarbete (30 kompetenspoäng), Utveckling av verksamheten (30 kompetenspoäng) och Välbefinnande i arbetet och arbetarskydd (30 kompetenspoäng) avlägger den studerande 60–90 kompetenspoäng.

Därtill kan den studerande välja andra valbara examensdelar till en omfattning på 0–30 kompetenspoäng.

YRKESINRIKTADE EXAMENSDELAR 150 KP
<p>Obligatoriska examensdelar 45 kp</p> <p><i>Den studerande avlägger den obligatoriska examensdelen Arbete som teamledare (45 kp).</i></p>
Arbete som teamledare, 45 kp, O
<p>Valbara examensdelar 15-30 kp</p>
Ansvar för introduktion i arbetet, 15 kp
Arbete som arbetsinstruktör, 15 kp
<p>Valbara examensdelar 60-90 kp</p> <p><i>Den studerande avlägger minst 60 kompetenspoäng av följande valbara examensdelar: Ansvar för kundrelationer (30 kp), Personalarbete (30 kp), Utveckling av verksamheten (30 kp), Välbefinnande i arbetet och arbetarskydd (30 kp) och Resultat i verksamheten (30 kp).</i></p>
Personalarbete, 30 kp
Ansvar för kundrelationer, 30 kp
Utveckling av verksamheten, 30 kp
Resultat i verksamheten, 30 kp
Välbefinnande i arbetet och arbetarskydd, 30 kp
<p>Valbara examensdelar 0-30 kp</p>
Att främja den digitala förmågan i arbetsgemenskapen, 15 kp
Användning av artificiell intelligens i arbetsprocessen, 15 kp
Att främja grön omställning, 15 kp
<p>Examensdel från en yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen 15-30 kp</p> <p><i>I examen kan det ingå en eller flera examensdelar från ikraftvarande grunder för en grundexamen, en annan yrkesexamen eller en specialyrkesexamen.</i></p>
<p>Högskolestudier 5-15 kp</p> <p><i>Examensdelen omfattar högskolestudier som stöder det yrkesinriktade kunnandet i examen.</i></p>
<p>Examensdel som grundar sig på lokala krav på yrkesskicklighet 15-30 kp</p> <p><i>Examensdelen eller examensdelarna omfattar kunnande som grundar sig på arbetslivets lokala behov och som är specifikt för branschen eller examen. Kunnandet ska lämpa sig för fler än en arbetsplats. Utbildningsanordnaren namnger examensdelen utifrån en verksamhetshelhet i arbetslivet och fastställer omfattningen på den i kompetenspoäng. Utbildningsanordnaren fastställer kraven på yrkesskicklighet och bedömning av kunnandet på motsvarande sätt som i de andra examensdelarna.</i></p>

2. Examensdelar

2.1. Arbete som teamledare, 45 kp (107936)

Krav på yrkesskicklighet

Målinriktad ledning av ett team eller en arbetsgrupp

Den studerande

- följer med förändringar i verksamhetsmiljön inom branschen och använder informationen i planeringen av verksamheten
- leder sitt team enligt organisationens mål
- leder arbetet i sitt team på ett effektivt sätt mot de mål som ställts upp
- utvärderar ansvarsfullheten inom sin bransch och sitt ansvarsområde och identifierar utvecklingsområden
- planerar arbetsfördelningen för att säkerställa ett smidigt och effektivt arbete
- känner till rutinerna för rekrytering och introduktion i sin organisation
- ansvarar för skyldigheterna enligt sin roll och följer organisationens anvisningar, mål och värderingar
- känner till lagstiftningen inom branschen och sitt eget ansvar
- övervakar att lagstiftningen inom branschen följs och beaktar särskilt arbetslagstiftningen, säkerheten samt avtal och myndighetsföreskrifter inom branschen
- identifierar datasäkerhetsrisker gällande verksamheten i teamet och handleder sitt team i datasäkert arbete
- arbetar på ett föredömligt sätt enligt organisationens rutiner för datasäkerhet och kan vid behov reagera på säkerhetsincidenter

Arbete som ledare för ett team eller en arbetsgrupp

Den studerande

- utför det dagliga arbetet och utgör en förebild för sitt team
- ingriper i eventuella problemsituationer och hanterar utmanande situationer på ett lösningsinriktat sätt
- kommunicerar muntligt och skriftligt i organisationen och till sitt team
- arbetar på ett interaktivt sätt och tar emot respons på sitt eget arbete
- ger personlig, korrigerande och positiv respons till teamets medlemmar om deras arbete
- organiserar möten som krävs i arbetet och ansvarar för att de ärenden som behandlas dokumenteras enligt organisationens rutiner
- handleder och uppmuntrar sitt team i att uppnå målen
- beaktar mångfalden i sitt team och ser till att jämlikheten uppfylls
- ser till arbetshälsan bland medlemmarna i sitt team

Uppföljning och utvärdering av verksamheten

Den studerande

- följer upp hur målen för verksamheten genomförs genom att använda tillgängliga indikatorer
- följer upp, utvärderar och utvecklar teamets verksamhet och resultat genom att använda organisationens rapporteringsmetoder
- dokumenterar teamets verksamhet enligt organisationens rutiner
- utvärderar verksamheten tillsammans med sitt team och rapporterar resultaten enligt organisationens rutiner
- dokumenterar tillsammans med sitt team ett förslag för att utveckla verksamheten och presenterar det enligt organisationens rutiner

Bedömning och utveckling av kunnandet

Den studerande

- bedömer sitt eget kunnande och teamets kunnande i förhållande till de behov av kunnande som ingår i ansvarsområdet
- följer upp, bedömer och dokumenterar behoven av kunnande tillsammans med sitt team och presenterar ett utvecklingsförslag enligt organisationens rutiner
- leder sig själv
- identifierar utvecklingsområden i sitt eget arbete utifrån respons
- ser till sitt eget välbefinnande och sin återhämtning
- utvecklar sitt kunnande på ett systematiskt och målinriktat sätt

Bedömning

Den studerandes prestation är godkänd när hen kan utföra arbetsuppgifterna i examensdelen enligt kraven på yrkesskicklighet.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov i praktiska arbetsuppgifter inom arbete för teamledare.

Om yrkesskickligheten inte till alla delar kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.2. Ansvar för introduktion i arbetet, 15 kp (107934)

Att ansvara för introduktion i arbetet är ett grundläggande kunnande för en teamledare och en lagstadgad skyldighet. Av en teamledare krävs systematik, uppföljning samt färdigheter i interaktion och respons som beaktar utgångspunkterna och inlärningsstilen för den person som introduceras i arbetet. En fungerande introduktion stärker teamets arbete och möjligheten för den person som introduceras att komma in i teamet. Med team avses här den enhet för arbete, där den studerande arbetar som teamledare. Denna examensdel lämpar sig särskilt för teamledare som ansvarar för personaladministrationen i sitt team.

Krav på yrkesskicklighet

Planering och organisering av introduktionen

Den studerande

- tar reda på de lagstadgade skyldigheterna gällande introduktion inom sin bransch och sitt ansvarsområde
- utarbetar eller uppdaterar en introduktionsplan enligt organisationens anvisningar i samarbete med organisationens olika aktörer
- bedömer det kunnande eller behov av att uppdatera kunnandet som personen som introduceras har i förhållande till den yrkesskicklighet som krävs för arbetsuppgifterna
- kommer överens om mål, åtgärder, ansvar och tidsplaner för introduktionen
- informerar om arrangemangen i sin arbetsgemenskap
- kontrollerar och säkerställer att introduktionsmaterialet är aktuellt

Att säkerställa genomförandet av introduktionen

Den studerande

- säkerställer att introduktionen i arbetsuppgifterna genomförs enligt introduktionsplanen, så att personen som introduceras kan arbeta med sina arbetsuppgifter och beakta sin egen och andras arbetssäkerhet
- säkerställer att den person som introduceras följer bestämmelserna och organisationens anvisningar och rutiner

- följer upp utvecklingen av kunnandet och yrkesskickligheten för den person som introduceras samt uppmuntrar och ger respons på ett konstruktivt sätt
- säkerställer kontakten med relevanta samarbetspartner
- låter den person som har introducerats godkänna den genomförda introduktionen enligt organisationens rutiner

Utvärdering av introduktionen

Den studerande

- samlar in respons och erfarenheter från introduktionen av personen som introduceras och av teamet
- analyserar responsen och ger ett motiverat förslag till utveckling av introduktionen
- presenterar utvecklingsförslaget enligt organisationens rutiner

Bedömning

Den studerandes prestation är godkänd när hen kan utföra arbetsuppgifterna i examensdelen enligt kraven på yrkesskicklighet.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov i praktiska arbetsuppgifter inom arbete för teamledare.

Om yrkesskickligheten inte till alla delar kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.3. Arbete som arbetsinstruktör, 15 kp (107939)

Arbetsinstruktion är en lagstadgad skyldighet för arbetsgivaren. Den som arbetar som arbetsinstruktör ska ha det kunnande som behövs för arbetsuppgiften. Det krävs att man är insatt i arbetsuppgifterna för den som instrueras och kan säkerställa kunnandet. Därtill krävs färdigheter i interaktion och respons. En väl genomförd arbetsinstruktion stärker teamets arbete och möjligheten för den person som instrueras att komma in i teamet. Den stärker även arbetssäkerheten.

Krav på yrkesskicklighet

Planering av arbetsinstruktionen

Den studerande

- sätter sig in i innehållet och målen för det material som används inom arbetsinstruktionen i organisationen
- planerar arbetsinstruktionen med beaktande av instruktionsplanen som gjorts upp för arbetstagaren
- beaktar i planeringen av arbetsinstruktionen det kunnande och den inlärningsstil som personen som instrueras har
- beaktar i planeringen mångfalden och arbetshälsan i arbetsgemenskapen
- beaktar de krav som arbetsmiljön och organisationen ställer på arbetsinstruktionen
- planerar självständigt arbetstagarens arbetsinstruktion i uppgifterna, arbetsprocesserna och arbetssätten
- planerar instruktionssituationerna, så att det bildar en konsekvent helhet

Arbetsinstruktion

Den studerande

- schemalägger, organiserar och genomför arbetsinstruktionen tillsammans med arbetsgemenskapen och den arbetstagare som instrueras
- klargör uppgifterna, arbetsprocesserna och arbetsätten på ett tydligt, ansvarsfullt och heltäckande sätt för den person som instrueras
- beaktar kunnandet och arbetsförmågan som den person som instrueras har och väljer sina handledningssätt enligt dem
- utarbetar en arbetsinstruktion enligt organisationens rutiner
- använder ändamålsenliga och mångsidiga metoder för arbetsinstruktionen
- skapar en positiv, trygg och uppmuntrande stämning i instruktionssituationen
- handleder den person som instrueras att följa arbetsgemenskapens regler och verksamhetssätt
- handleder den person som instrueras att arbeta på ett naturligt sätt i en mångfaldig och mångprofessionell arbetsgemenskap och arbetsmiljö
- bedömer hur kunnandet för den person instrueras utvecklas och ger konstruktiv respons
- ber om respons på sitt arbete som arbetsinstruktör och utvärderar sitt kunnande
- bedömer och säkerställer att anvisningarna som används i instruktionen är aktuella
- rapporterar om instruktionen på det sätt man kommit överens om i organisationen

Att beakta arbetssäkerheten

Den studerande

- instruerar i att följa branschens och arbetsgivarens anvisningar om arbetssäkerheten
- instruerar i bruks- och säkerhetsanvisningarna för skyddsutrustning, ämnen och apparater som ur arbetets synvinkel är centrala och används i arbetet
- instruerar i att beakta faror, risker och fel i apparater som hör samman med arbetet samt att informera om dem på ett ansvarsfullt och överenskommet sätt
- instruerar i att arbeta på ett ergonomiskt sätt och med arbetsredskap och metoder som underlättar arbetet
- instruerar i hur man handlar enligt organisationens anvisningar i eventuella undantagssituationer

Bedömning

Den studerandes prestation är godkänd när hen kan utföra arbetsuppgifterna i examensdelen enligt kraven på yrkesskicklighet.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov som arbetsinstruktör i praktiska uppgifter som teamledare, arbetsledare eller motsvarande.

Om yrkesskickligheten inte till alla delar kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.4. Ansvar för kundrelationer, 30 kp (107935)

Krav på yrkesskicklighet

Att sköta interna eller externa kundrelationer

Den studerande

- känner till de centrala samarbetspartnerna och utför samarbete
- identifierar de kundsegment och potentiella kundgrupper som är centrala för organisationen
- identifierar den verksamhetsmiljö som påverkar kundrelationerna
- känner till de kund- och resultatmål som ställts upp för teamets verksamhet och följer upp hur de uppnås enligt organisationens rutiner

- säkerställer att teamet följer bestämmelserna och avtalen om att sköta kundrelationer
- säkerställer att produkterna och tjänsterna är aktuella
- säkerställer tillgången till produkter och tjänster

Utveckling av kundrelationer

Den studerande

- utvärderar kundupplevelsen och utvecklingsbehoven för den tillsammans med sitt team
- utvecklar teamets verksamhet och produkter eller tjänster på ett kundorienterat sätt
- förutser och utvecklar kundupplevelsen tillsammans med sitt team utgående från principerna för tjänstedesign
- samlar in information om kundupplevelsen och utvecklar den utgående från den information man fått
- följer upp inverkan av utvecklingen genom att samla in kundrespons på ett ändamålsenligt sätt och enligt organisationens rutiner
- utarbetar utifrån sina observationer motiverade förslag för utvecklingen av kundrelationerna och presenterar dem enligt organisationens rutiner

Bedömning

Den studerandes prestation är godkänd när hen kan utföra arbetsuppgifterna i examensdelen enligt kraven på yrkesskicklighet.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov i praktiska arbetsuppgifter inom arbete för teamledare.

Om yrkesskickligheten inte till alla delar kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.5. Personalarbete, 30 kp (107938)

Krav på yrkesskicklighet

Kännedom om bestämmelserna om personalarbete

Den studerande

- samarbetar med organisationens personaladministration
- tar reda på bestämmelserna och anvisningarna om anställningsförhållanden samt hur de verkställs i organisationen
- tar reda på bestämmelserna om arbetarskydd och företagshälsovård samt hur de verkställs i organisationen
- tar reda på principerna för personalens avlöning inom det egna ansvarsområdet och organisationens belöningsrutiner
- tar reda på den verksamhet som används i organisationen för att stödja välbefinnandet
- tar reda på bestämmelserna om samverkan och hur samverkan genomförs i organisationen

Stöd för chefsarbetet

Den studerande

- känner till vilken betydelse personalen i teamet har för att uppnå målen i organisationen
- stöder chefen i att leda personalen och i att sammanställa nyckeltal om personalen enligt organisationens rutiner
- identifierar rättigheterna, ansvarsområdena och skyldigheterna i enlighet med sin roll som teamledare i organisationens ledningssystem

- följer upp arbetsförmågan, arbetshälsan och arbetsklimatet i sitt team
- känner till sätten att arbeta med tidigt stöd i sin organisation
- för en regelbunden dialog med sin chef om personalfrågor inom det egna teamet

Personalutveckling

Den studerande

- identifierar ändringar i behoven av kunskande inom sitt ansvarsområde samt hur ändringarna inverkar på det egna teamets arbete
- utvärderar och estimerar utgående från sina observationer antalet anställda i teamet, inriktningen på uppgifterna och de förutsägbara behoven av kunskande
- beaktar mångfalden och likabehandlingen av personalen i sitt personalarbete
- utarbetar utifrån sina observationer motiverade förslag för utvecklingen av personalen och presenterar dem enligt organisationens rutiner

Bedömning

Den studerandes prestation är godkänd när hen kan utföra arbetsuppgifterna i examensdelen enligt kraven på yrkesskicklighet.

Sätt att visa yrkeskunskande

Den studerande visar sitt kunskande i ett yrkesprov i praktiska arbetsuppgifter inom arbete för teamledare.

Om yrkesskickligheten inte till alla delar kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.6. Resultat i verksamheten, 30 kp (107940)

Krav på yrkesskicklighet

Målinriktad verksamhet

Den studerande

- förstår organisationens strategiska mål och den roll som det egna teamet har i att uppnå målen
- ställer upp kvantitativa och kvalitativa mål för sitt team och följer upp hur de uppnås
- använder de resultatindikatorer som är i användning i organisationen

Effektivitet i arbetet och hantering av resurser

Den studerande

- förstår kostnadsstrukturen inom sitt ansvarsområde och kan planera och schemalägga arbetet på ett kostnadseffektivt och välgrundat sätt
- använder nya arbetssätt, information och teknik för att effektivisera verksamheten
- säkerställer att teamet har tillräckliga resurser för att uppnå målen
- leder sitt team i att uppnå målen

Ekonomiskt tänkande

Den studerande

- utvärderar resultatet i verksamheten inom sitt ansvarsområde i förhållande till organisationens mål
- beaktar branschens och organisationens kvalitetskriterier i sina beslut

- bedömer kostnadseffekterna av resursanvändningen och anskaffningar enligt organisationens rutiner
- identifierar metoder som effektiviserar verksamheten
- ger motiverade utvecklingsförslag för att förbättra resultatet och presenterar dem enligt organisationens rutiner

Bedömning

Den studerandes prestation är godkänd när hen kan utföra arbetsuppgifterna i examensdelen enligt kraven på yrkesskicklighet.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov i praktiska arbetsuppgifter inom arbete för teamledare.

Om yrkesskickligheten inte till alla delar kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.7. Utveckling av verksamheten, 30 kp (107933)

Krav på yrkesskicklighet

Identifiering av utvecklingsområden

Den studerande

- observerar nuvarande och framtida utvecklingsområden i arbetet inom sitt ansvarsområde och sitt team
- involverar sitt team i att observera utvecklingsområden
- analyserar och prioriterar observerade utvecklingsområden tillsammans med sitt team
- väljer och avgränsar utvecklingsområden tillsammans med sin chef

Systematisk utveckling

Den studerande

- utreder möjligheterna, fördelarna, effekterna och riskerna för de valda utvecklingsområdena genom att använda olika källor på ett mångsidigt sätt
- använder sig av teamets eller olika samarbetspartners kunnande i planeringen av det valda utvecklingsarbetet
- involverar sitt team i planeringen av det valda utvecklingsarbetet
- ställer upp mätbara mål för utvecklingen
- säkerställer tillräckliga resurser för utvecklingen
- utarbetar en realistisk tidsplan och åtgärder för att genomföra det valda utvecklingsarbetet
- utarbetar en skriftlig plan för det valda utvecklingsarbetet

Utveckling av verksamheten

Den studerande

- genomför utvecklingsarbetet tillsammans med sitt team på ett målinriktat och systematiskt sätt
- utvärderar resultaten av utvecklingsarbetet tillsammans med sitt team
- säkerställer att resultaten från utvecklingsarbetet införs och används i teamets arbete
- utarbetar en skriftlig rapport om utvecklingsarbetet

Bedömning

Den studerandes prestation är godkänd när hen kan utföra arbetsuppgifterna i examensdelen enligt kraven på yrkesskicklighet.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov i praktiska arbetsuppgifter inom arbete för teamledare.

Om yrkesskickligheten inte till alla delar kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.8. Välbefinnande i arbetet och arbetarskydd, 30 kp (107937)

Krav på yrkesskicklighet

Stöd för välbefinnandet i arbetet

Den studerande

- följer aktivt upp teamets arbetsförmåga, arbetsbeskrivningar och arbetsbörda och bedömer om det finns behov av att åtgärda dem
- använder och tillämpar verksamhetsmodeller som främjar välbefinnandet i arbetet och som är i användning i organisationen
- handleder personalen i att följa de lagstadgade arbetarskyddsanvisningarna i organisationen
- handleder medlemmarna i sitt team i att beakta välbefinnandet i arbetet både ur individens och arbetsgemenskapens perspektiv
- handleder och stöder arbetstagarna i teamet i att upprätthålla arbetsförmågan utgående från de individuella behoven
- deltar i att stödja arbetsgemenskapens välbefinnande i arbetet tillsammans med personaladministrationen, aktörerna för arbetarskyddet, ledningen och företagshälsovården enligt organisationens rutiner
- följer upp och utvecklar välbefinnandet i arbetet till exempel utgående från personalenkäter, rapporter om arbetshälsan eller arbetarskyddsinspektioner med de metoder som är i användning i organisationen
- identifierar utmaningar med att orka i arbetet och hänvisar de anställda till de stödformer som är i användning i organisationen
- beaktar likabehandling och mångfald i arbetsgemenskapen

Att säkerställa arbetarskyddet

Den studerande

- förstår vilken betydelse arbetsmiljön har för personalens hälsa
- känner till anvisningarna och föreskrifterna för arbetssäkerheten inom sitt verksamhetsområde samt sitt ansvar i övervakningen av dem i enlighet med organisationens rutiner
- säkerställer att arbetstagarna får ändamålsenlig handledning i att följa anvisningarna för arbetssäkerheten
- identifierar verksamhetens miljöpåverkan
- identifierar psykologiska säkerhetsrisker och vidtar förebyggande åtgärder
- beaktar risker som äventyrar arbetssäkerheten i verksamheten och arbetsmiljön
- kan bedöma missförhållanden som äventyrar arbetssäkerheten och ge förslag till förbättring av dem

- känner till organisationens anvisningar för nödsituationer och första hjälpen och handleder personalen i dem

Bedömning

Den studerandes prestation är godkänd när hen kan utföra arbetsuppgifterna i examensdelen enligt kraven på yrkesskicklighet.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov i praktiska arbetsuppgifter inom arbete för teamledare.

Om yrkesskickligheten inte till alla delar kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.9. Att främja den digitala förmågan i arbetsgemenskapen, 15 kp (107653)

Med digital förmåga avses organisationens förmåga att verka effektivt i den digitala miljön. Digital förmåga förutsätter till exempel kunnig personal och ledning, tydliga verksamhetsmodeller och processer, ändamålsenlig information samt fungerande, användarorienterade datasystem. Den digitala förmågan för arbetsgemenskapen eller en samarbetspartner stärks bäst genom samarbete, gemensam utveckling och delat kunnande. Arbetsgemenskap innebär i det här sammanhanget den minsta enheten för arbetet, det vill säga den grupp eller det team, där den studerande arbetar.

Krav på yrkesskicklighet

Möjligheter och nuläge för digitaliseringen

Den studerande

- använder information om digitaliseringens användningsmöjligheter i arbetsprocesserna i branschen
- känner till styrkorna och utvecklingsområdena i sitt digitala kunnande
- känner till de centrala delområdena av den digitala förmågan
- känner till arbetssätten och verksamhetskulturen för arbetsgemenskapen eller en samarbetspartner
- använder olika sätt att kartlägga den digitala förmågan för arbetsgemenskapen eller en samarbetspartner
- följer bestämmelserna samt organisationens anvisningar om dataskydd och sekretess
- följer bestämmelserna och organisationens anvisningar om datasäkerhet
- känner till de vanligaste cyber- och datasäkerhetshoten och kan handla i hotsituationer i enlighet med sin roll
- känner till styrkorna och utvecklingsområdena i den digitala förmågan för arbetsgemenskapen eller en samarbetspartner

Att dela och utveckla kunnandet

Den studerande

- tillämpar information om styrkorna och utvecklingsområdena i den digitala förmågan för arbetsgemenskapen eller en samarbetspartner i planeringen av utvecklingen av kunnandet
- kommer tillsammans med arbetsgemenskapen eller en samarbetspartner överens om sätten att dela kunnandet i stärkandet av den digitala förmågan
- utarbetar en schemalagd plan för det gemensamt överenskomna utvecklingsarbetet

- kommunicerar om utvecklingsarbetet
- genomför det överenskomna utvecklingsarbetet som en del av arbetsgemenskapen eller med en samarbetspartner

Uppföljning, utvärdering och rapportering

Den studerande

- samlar in respons och erfarenheter om det genomförda utvecklingsarbetet från arbetsgemenskapen eller en samarbetspartner
- analyserar responsen och kommunicerar om den till arbetsgemenskapen eller en samarbetspartner
- utvärderar hur väl hen lyckats främja den digitala förmågan för arbetsgemenskapen eller en samarbetspartner
- ger motiverade förslag till fortsatt utveckling för att främja den digitala förmågan för arbetsgemenskapen eller en samarbetspartner

Bedömning

Den studerandes prestation är godkänd när hen kan utföra arbetsuppgifterna i examensdelen enligt kraven på yrkesskicklighet.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sitt kunnande i praktiska arbetsuppgifter i ett yrkesprov genom att utföra uppgifter som främjar den digitala förmågan för arbetsgemenskapen eller en samarbetspartner i arbetsmiljön på en arbetsplats inom branschen.

Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.10. Användning av artificiell intelligens i arbetsprocessen, 15 kp (107654)

Krav på yrkesskicklighet

Möjligheter att använda artificiell intelligens

Den studerande

- känner till olika delområden, centrala verksamhetsprinciper samt algoritmernas logik inom artificiell intelligens
- tar reda på de vanligaste användningsområdena och fördelarna med användningen av artificiell intelligens i arbetsuppgifterna inom branschen
- känner till risker som är allmänt förknippade med användningen av artificiell intelligens utgående från etik, ansvarsfullhet och miljöpåverkan
- tar reda på organisationens sätt att använda artificiell intelligens i arbetsprocesserna

Att använda generativ artificiell intelligens

Den studerande

- jämför verktygen för generativ artificiell intelligens och utvärderar möjligheten att använda dem i sin arbetsprocess med beaktande av bestämmelserna och organisationens anvisningar om användningen av artificiell intelligens
- väljer ett verktyg för artificiell intelligens som lämpar sig för användningsändamålet och som är tillgängligt

- följer bestämmelserna samt organisationens anvisningar om användning av artificiell intelligens, datasäkerhet, dataskydd och sekretess
- använder verktyget för generativ artificiell intelligens på ett mångsidigt sätt i de olika faserna av arbetsprocessen
- känner till de vanligaste cyber- och datasäkerhetsriskerna och kan handla i hotsituationer i enlighet med sin roll
- redigerar inställningarna för verktyget för artificiell intelligens så att de lämpar sig för användningsändamålet
- för in nödvändiga uppgifter i den artificiella intelligensen på ett datasäkert sätt med beaktande av dataskydd, sekretess och upphovsrätt
- ger den artificiella intelligensen en roll som lämpar sig för problemet som ska lösas
- beskriver för den artificiella intelligensen problemet som ska lösas och formulerar ändamålsenliga kommandon och uppmaningar
- bedömer kritiskt tillförlitligheten i de produkter som den artificiella intelligensen skapat och identifierar eventuella fel, förvrängningar och brister
- gör motiverade slutsatser samt säkerställer etiken i produkterna och transparensen i användningen av den artificiella intelligensen
- utvärderar hur användningen av det valda verktyget för artificiell intelligens har inverkat på de olika faserna i arbetsprocessen
- delar sina erfarenheter av att använda artificiell intelligens och presenterar utvecklingsidéer för hur man kan använda den i arbetsprocessen

Bedömning

Den studerandes prestation är godkänd när hen kan utföra arbetsuppgifterna i examensdelen enligt kraven på yrkesskicklighet.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sitt kunnande i praktiska arbetsuppgifter i ett yrkesprov genom att använda generativ artificiell intelligens på ett mångsidigt sätt i de olika faserna av arbetsprocessen i arbetsmiljön på en arbetsplats inom branschen.

Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.11. Att främja grön omställning, 15 kp (107655)

Den gröna omställningen är en förändring mot mer ekologiskt hållbar och koldioxidneutral ekonomi. En hållbar ekonomi bygger på lösningar som främjar mindre koldioxidutsläpp, cirkulär ekonomi och naturens mångfald samt en hållbar användning av naturresurserna.

Grön omställning innebär att man i samhället och ekonomin byter från användning av fossila energikällor till alternativ som har mindre negativ inverkan på miljön och är mer hållbara. Målet är att minska inverkan på miljön, speciellt klimatförändringen.

Krav på yrkesskicklighet

Grön omställning som fenomen

Den studerande

- förstår målen för den gröna omställningen och de centrala begreppen
- förstår betydelsen av energilösningar, resurseffektivitet, cirkulär ekonomi och målen för koldioxidneutralitet för branschen
- känner till den betydelse den gröna omställningen har för att stöda en hållbar ekonomisk tillväxt

- känner till på vilket sätt den gröna omställningen är mångfacetterad och systemisk

Grön omställning inom branschen

Den studerande

- känner till miljökonsekvenserna och miljöskyldigheterna för branschen
- känner till utmaningarna och möjligheterna i att främja den gröna omställningen inom branschen
- förstår vilka strukturella förändringar som krävs för den gröna omställningen
- känner till grön teknik och innovationer inom branschen
- utvärderar kritiskt möjligheterna till grön omställning inom branschen

Planering av åtgärder för den gröna omställningen

Den studerande

- granskar kritiskt den inverkan de nuvarande verksamhetssätten har på belastningen av miljön
- tar fram idéer för åtgärder som främjar den gröna omställningen
- skaffar information från olika källor om hur man genomför åtgärder för den gröna omställningen och granskar kritiskt informationen
- gör konkreta förslag på åtgärder för den gröna omställningen
- utvärderar hur realistiskt och vilken inverkan genomförandet av olika åtgärdsalternativ är

Verksamhet som främjar den gröna omställningen

Den studerande

- genomför praktiska åtgärder för att främja den gröna omställningen
- informerar om åtgärderna för den gröna omställningen i sin arbetsgemenskap eller till sina samarbetspartner
- uppmuntrar arbetsgemenskapen eller samarbetspartner till att arbeta på ett miljövänligt sätt

Bedömning

Den studerandes prestation är godkänd när hen kan utföra arbetsuppgifterna i examensdelen enligt kraven på yrkesskicklighet.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sin yrkesskicklighet i ett yrkesprov genom att utföra praktiska arbetsuppgifter för att främja den gröna omställningen inom branschen. Arbetsuppgifterna kan vara åtgärder för att främja den gröna omställningen på arbetsplatsen, för en produkt eller tjänst.

Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

3. Bilaga. Värdegrund

Yrkesutbildningens mål är att utveckla individernas yrkeskunnande, arbetslivet och samhället. Yrkesutbildningen ger färdigheter att arbeta inom ett yrkesområde samt färdigheter att fatta beslut som grundar sig på kunskap och etisk och kritisk reflektion.

Grunden för yrkesutbildningen är att man respekterar de mänskliga rättigheterna och värdesätter mångfald. I yrkesutbildningen främjar man jämlikhet och likabehandling, välmående och demokrati. Delaktighet, aktivt aktörskap, öppenhet och samhörighet betonas i yrkesutbildningens verksamhet.

Yrkesutbildningen svarar på ett flexibelt och betydelsefullt sätt på ändringar i kompetensbehoven för individen, arbetslivet och samhället. Färdigheter för karriärplanering och kontinuerligt lärande blir särskilt viktiga då det uppstår ändringar i verksamhetsmiljöerna. Yrkesutbildningen grundar sig på arbetslivets kompetensbehov och erbjuder olika sätt att utveckla kunnandet utgående från den studerandes mål, behov och livssituation. Ett säkert arbete, en företagande attityd och hantering av ekonomin utgör en del av yrkesskickligheten.

I yrkesutbildningen förstår man vikten av en hållbar livsstil och kunnandet skapar grunden för en ekonomi som främjar välmående för medborgarna och miljön. Yrkesutbildningen ökar förståelsen för att hållbart använda naturresurserna, begränsa och anpassa sig till klimatförändringen samt bevara naturens mångfald. Yrkesutbildningen stöder internationalisering och globalt ansvar.

Värdegrunden genomförs i verksamhetskulturen inom yrkesutbildningen samt då man förvärvar och påvisar kunnandet i olika lärmiljöer.